

สรุปคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๔

คำฟ้องโจทก์

โจทก์ (นายพาส อ่อนตา) ฟ้องว่าโจทก์เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินแปลงที่ ๑๖ กลุ่มที่ ๑๗๙๕ ตำบลแพด อำเภอดำรงวิทยารัษฎา จังหวัดสงขลา เนื้อที่ ๗ ไร่ ๓๓ ตารางวา ดยรับมรดกที่ดินมาจากบิดามารดา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖-๒๕๓๗ โจทก์ปลูกต้นยูคาลิปตัสลงในพื้นที่ของโจทก์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ถึง ๒๕๔๕ ต่อมาปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๙ จำเลยบุกรุกเข้าตัดต้นยูคาลิปตัสของโจทก์ แล้วปลูกต้นยางพาราอันเป็นการแย่งการครอบครองที่ดินและทำลายทรัพย์สินของโจทก์ ขอให้จำเลย และบริวารขนย้ายทรัพย์สินออกไปจากที่ดิน และชดใช้ค่าเสียหาย ๕๐,๐๐๐ บาท

คำให้การจำเลย

จำเลยให้การว่า เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๐ โจทก์ขายและส่งมอบการครอบครองที่ดินตามฟ้องให้แก่นางประเวศ ชัยชนะ และโจทก์ไม่เข้าเกี่ยวข้องกับอีกเลยต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๔๓ จำเลยซื้อที่ดินจากต่อจากนางประเวศฯ มีการส่งมอบการครอบครองและจำเลยทำประโยชน์ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน โจทก์ไม่ใช่ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว ดังนั้น การออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ค) ให้แก่โจทก์จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายการฟ้องคดีของโจทก์เป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พิจารณา ได้ข้อเท็จจริงเบื้องต้นว่า โจทก์มีชื่อเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ฯ (ส.ป.ก. ๔.๐๑ ค) เมื่อ พ.ศ.๒๕๕๑ ปัจจุบันจำเลยครอบครองทำประโยชน์ปลูกยางพาราในพื้นที่พิพาท

ปัญหาวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า โจทก์มีสิทธิฟ้องขับไล่จำเลยออกจากที่ดินพิพาทหรือไม่ ทางนำสืบปรากฏว่านางประเวศฯ เบิกความว่าซื้อที่ดินมาจากโจทก์ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ เดิมตกลงราคาขาย ๖๐,๐๐๐ บาท และได้เพิ่มเงินให้อีกรวมเป็น ๘๐,๐๐๐ บาท ต่อมาปี ๒๕๔๓ นางประเวศฯ ขายที่ดินพิพาทให้แก่จำเลย พยานหลักฐานจำเลยมีน้ำหนักให้รับฟังได้ว่าโจทก์ขายที่ดินพิพาทโดยการสละและส่งมอบการครอบครองแก่นางประเวศฯ ไปก่อนแล้ว ต่อมา มีการโอนและส่งมอบการครอบครอง

/จนถึง...

จนถึงจำเลย ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินของรัฐอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และรัฐนำมาจัดสรรให้แก่เกษตรกร ซึ่งมีคุณสมบัติตามกฎหมายที่มีสิทธิจะได้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ตามระเบียบคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการคัดเลือกเกษตรกรซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๘ (๑) เกษตรกร ผู้จะได้รับพิจารณาคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินได้ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์เป็นผู้ถือครอง ที่ดินของรัฐและเป็นผู้ทำกินในที่ดินนั้น เมื่อในภายหลังขณะพิจารณาคัดเลือกดังกล่าวโจทก์มิได้เป็นผู้ถือครอง ที่ดินพิพาทอันเป็นที่ดินของรัฐและมีได้เป็นผู้ทำกินในที่ดินของรัฐ แล้วโจทก์ย่อมขาดคุณสมบัติที่จะเป็นผู้มีสิทธิ ยื่นคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน แม้กระนั้นก็ตามหากโจทก์ได้รับหนังสืออนุญาต ให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔-๐๑ ค) มาแล้ว ตามระเบียบคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติเกี่ยวกับการ เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ (๑) (๔) กำหนดให้เกษตรกรผู้ได้รับมอบที่ดิน ให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินมีหน้าที่ต้องทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองและเกษตรกรจะสิ้นสิทธิ การทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเมื่อโอนสิทธิการทำประโยชน์ไปยังบุคคลอื่น หรือไม่ทำประโยชน์ ในที่ดินด้วยตนเอง เมื่อโจทก์ขาดคุณสมบัติที่จะขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทและสิ้นสิทธิ การเข้าทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวมาแล้ว การที่โจทก์ฟ้องคดีนี้จึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลย ที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องชอบแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

////////////////////////////////////

○ (๓๑)

พิพากษา

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่ ๔๒๕/๒๕๖๑

คดีหมายเลขแดงที่ ๓๐๐๙/๒๕๖๑

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๔

วันที่ ๑๘ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

ความแพ่ง

ระหว่าง

นายพาส อ่อนตา

โจทก์

นายศรีไพร ไกรเชื่อนหมี่

จำเลย

เรื่อง

ที่ดิน ขบไล่

โจทก์

อุทธรณ์

คำพิพากษา

ศาลจังหวัดสว่างแดนดิน

ลงวันที่ ๑๕ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

ศาลอุทธรณ์ภาค ๔

รับวันที่ ๒๕ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

/โจทก์ฟ้องว่า...

- ๒ -

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔ - ๐๑ ค) เลขที่ ๔๐๒ แปลงที่ ๑๖ กลุ่มที่ ๑๗๙๕ ตำบลแพด อำเภอคำตากล้า จังหวัดสกลนคร เนื้อที่ ๗ ไร่ ๓๓ ตารางวา โดยโจทก์รับมรดกมาจากบิดามารดา ปี ๒๕๓๖ - ๒๕๓๗ โจทก์ปลูกต้นยูคาลิปตัส ปี ๒๕๔๔ ถึง ๒๕๔๕ โจทก์ขายต้นยูคาลิปตัสดังกล่าว ต่อมาปลายปี ๒๕๕๙ จำเลยบุกรุกเข้าตัดต้นยูคาลิปตัสของโจทก์แล้วปลูกต้นยางพารา อันเป็นการแย่งการครอบครองที่ดินและทำลายทรัพย์สินของโจทก์ ขอให้บังคับจำเลย และบริวารขนย้ายทรัพย์สินและออกไปจากที่ดินดังกล่าว ให้จำเลยชดเชยค่าเสียหาย ๕๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

จำเลยให้การและแก้ไขคำให้การว่า เมื่อประมาณปี ๒๕๔๐ โจทก์ขาย และส่งมอบการครอบครองที่ดินตามฟ้องแก่นางประเวศ ชัยชนะ และโจทก์ไม่เกี่ยวข้องกับอีกเลย ต่อมาปี ๒๕๔๓ จำเลยซื้อที่ดินดังกล่าวจากนางประเวศมีการส่งมอบการครอบครองให้แก่จำเลย จำเลยครอบครองและทำประโยชน์ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน โจทก์ไม่ใช่ผู้ครอบครอง

/และทำประโยชน์...

- ๓ -

และทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว ดังนั้นการออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔ - ๐๑ ค) ให้แก่โจทก์ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย การฟ้องคดีของโจทก์เป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ
โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ตรวจสอบนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นได้ความว่า โจทก์มีชื่อเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินพิพาทในเขตปฏิรูปที่ดิน เนื้อที่ ๗ ไร่ ๓๓ ตารางวา ตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔ - ๐๑ ค) เลขที่ ๔๐๒ แปลงที่ ๑๖ กลุ่มที่ ๑๗๙๕ ตำบลแพด อำเภอคำตาก้า จังหวัดสกลนคร เอกสารหมาย จ.๑ รูปแผนที่เอกสารหมาย จ.๒ โดยเดิมที่ดินพิพาทอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดงอีบ่าง ป่าดงคำพลู และป่าดงคำกั้ง โชนอี ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน โจทก์ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินพิพาทในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔ - ๐๑ ค) เมื่อปี ๒๕๕๑ ปัจจุบันจำเลยครอบครอง

/และทำประโยชน์...

- ๔ -

และทำประโยชน์ปลูกยางพาราในที่ดินพิพาทตามภาพถ่ายหมาย ล.๑ ปัญหาวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า โจทก์มีสิทธิฟ้องขับไล่จำเลยออกจากที่ดินพิพาทหรือไม่ โจทก์นำสืบโดยมีโจทก์เพียงปากเดียวมาเบิกความได้ว่า เดิมที่ดินพิพาทบิดามารดาโจทก์เป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ ต่อมาประมาณปี ๒๕๓๖ หรือ ๒๕๓๗ บิดามารดาแยกที่ดินให้แก่โจทก์ ปี ๒๕๓๘ หรือ ๒๕๓๙ โจทก์ทำประโยชน์ปลูกต้นยูคาลิปตัส และเบิกความว่า ปี ๒๕๔๔ และ ๒๕๔๕ โจทก์ขายต้นยูคาลิปตัสให้แก่นางเวช ซึ่งคงหมายถึงนางประเวศ ชัยชนะ ในราคา ๖๐,๐๐๐ บาท ชำระราคาเป็น ๒ งวด ปี ๒๕๔๔ ชำระ ๓๐,๐๐๐ บาท ปี ๒๕๔๕ ชำระ ๓๐,๐๐๐ บาท ตกลงดังกล่าวแล้วให้นางประเวศตัดต้นยูคาลิปตัสขายเมื่อใดก็ได้ แล้วโจทก์กลับไปทำงานที่กรุงเทพมหานคร ต่อมาปี ๒๕๕๖ โจทก์กลับมาบ้านท้องที่พิพาทปรากฏว่า นางประเวศยังไม่ได้ตัดต้นยูคาลิปตัสในที่ดินพิพาทแต่อย่างใด โจทก์กลับไปทำงานที่กรุงเทพมหานครอีก ปี ๒๕๕๘ โจทก์กลับมาบ้านอีกครั้งปรากฏว่านางประเวศตัดต้นยูคาลิปตัสในที่ดินพิพาทไปแล้ว และเห็นมีต้นยางพาราในที่ดินพิพาท อันเป็นการโจ่งสมที่จำเลยนำสืบโดยมีนางประเวศมาเบิกความสนับสนุนว่า แท้จริงแล้วโจทก์

/ขายที่ดินพิพาท...

- ๕ -

ขายที่ดินพิพาทให้แก่นางประเวส ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ เดิมตกลงราคาขาย ๖๐,๐๐๐ บาท แต่ขอผ่อนชำระเป็น ๒ ปี และได้เพิ่มเงินให้อีกรวมเป็น ๘๐,๐๐๐ บาท ปี ๒๕๔๐ ชำระ ๓๐,๐๐๐ บาท ปี ๒๕๔๑ ชำระ ๕๐,๐๐๐ บาท สำหรับสภาพที่ดินพิพาท ขณะนั้นมีหญ้าขึ้นรก มีตอต้นยูคาลิปตัส และต้นยูคาลิปตัสที่แตกใหม่จากตอเดิม โดยโจทก์ตัดต้นขายไปก่อนแล้ว ต่อมาปี ๒๕๔๓ นางประเวสจึงโอนขายที่ดินพิพาทให้แก่จำเลย และปี ๒๕๕๓ จำเลยปลูกยางพาราในที่ดินพิพาท ซึ่งตามคำเบิกความของโจทก์ที่ว่า เมื่อโจทก์ขายต้นยูคาลิปตัสให้แก่นางประเวสแล้ว ตกลงให้นางประเวสตัดขายเมื่อใดก็ได้ เป็นการผิดปกติในการตกลงขายต้นยูคาลิปตัสที่ปลูกขายโดยทั่วไปแล้วจะตัดขายในทันที ตามคำเบิกความของโจทก์ได้ความอีกว่า เมื่อโจทก์ตกลงขายดังกล่าวแล้ว ปี ๒๕๔๔ หรือ ๒๕๔๕ โจทก์กลับไปทำงานที่กรุงเทพมหานคร กลับมาบ้านอีกครั้งเมื่อปี ๒๕๕๖ พบว่านางประเวส ยังไม่ได้ตัดต้นยูคาลิปตัสที่โจทก์ขายในที่ดินพิพาทแต่อย่างใด แสดงให้เห็นว่าในช่วงระยะเวลา ๑๐ กว่าปีดังกล่าวโจทก์ไม่สนใจในที่ดินพิพาทอีกแต่อย่างใด และขัดต่อความเป็นจริง ดังที่กล่าวอ้างมาว่าตกลงขายต้นยูคาลิปตัสแล้ว แต่เป็นเวลาร่วม ๑๐ ปี ผู้ซื้อยังไม่มี

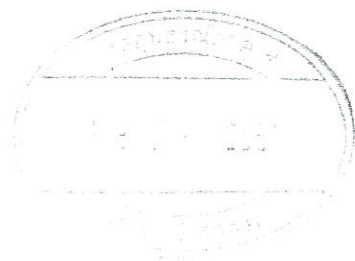
/การตัด...

- ๖ -

การตัดต้นยูคาลิปตัสออกไป และสภาพต้นยางพาราที่เห็นตามภาพถ่ายหมาย ล.๑ อายุไม่ต่ำกว่า ๕ ถึง ๖ ปี มิใช่เพิ่งปลูกเมื่อปี ๒๕๕๘ หรือ ๒๕๕๙ ตามโจทก์กล่าวอ้าง พยานหลักฐาน จำเลยจึงมีน้ำหนักให้รับฟังได้มากกว่าว่า โจทก์ขายที่ดินพิพาทโดยการสละและส่งมอบ การครอบครองแก่ผู้มีชื่อไปก่อนแล้ว ซึ่งต่อมามีการโอนและส่งมอบการครอบครองจนถึงจำเลย จำเลยครอบครองและทำประโยชน์อยู่ในปัจจุบัน ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นที่ดินของรัฐ ต่อมามีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน รัฐนำมาจัดสรรให้แก่เกษตรกร ซึ่งมีคุณสมบัติตามกฎหมายที่มีสิทธิจะได้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรซึ่งจะมีสิทธิ ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ เอกสารหมาย ล.๑๒ ข้อ ๘ (๑) เกษตรกรผู้จะได้รับการพิจารณาคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินได้ต้อง อยู่ในหลักเกณฑ์เป็นผู้ถือครองที่ดินของรัฐและเป็นผู้ทำกินในที่ดินนั้น เมื่อในภายหลัง ขณะพิจารณาคัดเลือกดังกล่าวโจทก์มิได้เป็นผู้ถือครองที่ดินพิพาทอันเป็นที่ดินของรัฐและ

/มิได้เป็น...

- ๗ -

มิได้เป็นผู้ทำกินในที่ดินนั้นแล้ว โจทก์ยอมขาดคุณสมบัติที่จะเป็นผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน แม้กระนั้นก็ตามหากโจทก์ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔ - ๐๑ ค) ตามเอกสารหมายเลข จ.๑ มาแล้ว ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ เอกสารหมายเลข ล.๑๓ ข้อ ๗ และข้อ ๑๑ (๑) (๔) กำหนดให้เกษตรกรผู้ได้รับมอบที่ดินให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินมีหน้าที่ต้องทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเอง และเกษตรกรจะสิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเมื่อโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ไปยังบุคคลอื่น หรือไม่ทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเอง เมื่อโจทก์ขาดคุณสมบัติที่จะขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทในเขตปฏิรูปที่ดินและสิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินดังที่กล่าวมาแล้ว การที่โจทก์ฟ้องคดีนี้ จึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องชอบแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น ✓

พิพากษายืน ให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์แทนจำเลย โดยกำหนด

/ค่าทนายความ...

- ๘ -

ค่าทนายความ ๓,๐๐๐ บาท ให้ศาลชั้นต้นส่งสำเนาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๔
ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อทราบ.

นายสมพงศ์ แพนเดช

นายสุนันท์ เลขบวรวงศ์

นายสัญญา ภูริภักดี

